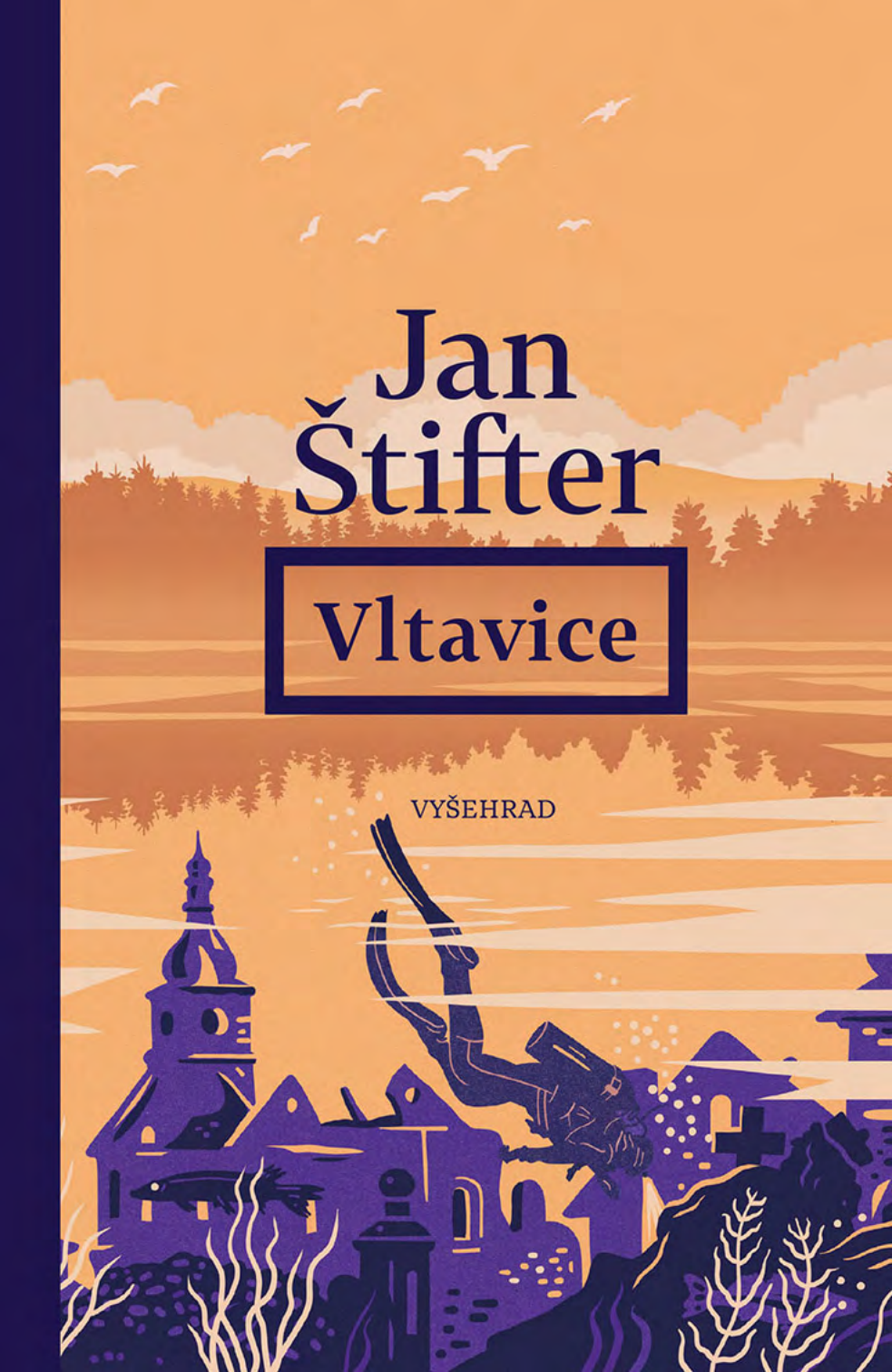

The background of the cover is a stylized illustration. The top half shows a warm orange sky with several white birds in flight. Below the sky is a dark orange silhouette of a forest. A horizontal band of lighter orange represents a river or a path. The bottom half of the cover features a dark purple silhouette of a town or castle. On the left, there is a prominent tower with a dome. In the center, a large, dark, curved shape, possibly a bridge or a piece of architecture, arches over the town. To the right, there is a cross and some other buildings. The overall style is graphic and minimalist, using a limited color palette of orange, purple, and white.

Jan
Štifter

Vltavice

VYŠEHRAD

Vltavice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jan Štifter

Vltavice – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

CO ZŮSTÁVÁ,
KDYŽ MÍSTO ZMIZÍ
Z MAPY?

Jan
Štifter
Vltavice

The background is a stylized, monochromatic illustration. At the top, several birds are shown in flight against a light sky. Below them is a dark silhouette of a forest. A horizontal band of light, possibly representing a river or a path, separates the forest from the bottom section. In the bottom section, there are dark, stylized silhouettes of buildings, including a prominent church with a tall spire. A large, dark, curved shape, possibly a branch or a piece of wood, is positioned in the center of this bottom section. The overall style is graphic and minimalist.

Jan Štifter

Vltavice

VYŠEHRAD

© Jan Štifter, 2026
Illustrations © Jaromír Švejdík, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-267-3473-4
ISBN e-knihy 978-80-267-3474-1 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-267-3477-2 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-267-3478-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Dorovi.
A všem, jejichž dětský svět odpočívá
na dně Lipna.

Na mapě je zřetelně napsáno jméno Dolní Vltavice. To už ale není pravda. Vesnice dostala nové jméno – „demolice“. Je zbouraná. Stojí už jen jediný dům, bývalá škola, kde jsou zatím kanceláře. Ale až budete číst tyto řádky, nebude stát už možná ani ta. Dolní Vltavice, kterou znali všichni milovníci Šumavy, je jednou z obětí jezera.

Vladimír Michal: Tady začíná moře, 1958

ČÁST PRVNÍ

Dor

Sleduje fotografa jako motýla, který včera dopoledne vletěl do jeho světničky. Dor potichu přivřel okno, aby ta návštěva trvala co nejdéle – seděl na židli a odhadoval, jestli motýl bude narážet do skla, nebo ho spíš přivábí barvy z obrazu na stěně; se stejným nadšením teď pozoruje muže na ulici, který přijel do Dolní Vltavice pořídit pár snímků – pozoruje jeho kroky a zkouší uhodnout, jestli teď půjde doleva, nebo rovně, jestli ho budova kostela zaujme spíš z výšky, z rohu od krejčové, bednáře, nebo od kloboučníka, a v ten moment ucítí nutnost rozběhnout se ven a všechno mu říct – všechno, co ví, a volá na mámu, ať mu přijde otevřít, že se mu zase dělá špatně, a máma nejde, protože nesmí, a dobře ví, že Dor oknem pozoruje fotografa, a když mu je zle, stejně mu není pomoci.

Dor to zkouší, aby se dostal z baráku a mohl poskakovat kolem cizího chlapa.

Ale vážně nutně musí ven. Otevře okno, jak to jen řetízek dovolí, a přes škvíru a mříže volá, křičí na návštěvníka, řve do celého světa, že potřebuje mluvit s fotografem, ale muž dělá, že ho neslyší, asi mu o Dorovi řekli. Mapuje si terén, přístroj zatím nechal v autě, krámský si od něj objednal tři vltavické pohledy a alespoň na jednom musí být jeho obchod – fotograf krokuje ulici a pak se zase vrací, vidí to na celkový záběr od vody, pak ulici s kostelem a krámek Petra Weilguny, poletuje ze strany na

stranu jako motýl, kterého Dor včera těsně před spaním zamáčkl, aby mohli oba v klidu spát, aby s ním v pokoji zůstal navždy, aby v té místnosti nebyl sám. Bude to jejich malé společné tajemství, že si kus krásy ukradl sám pro sebe. Snad by to pošeptal tomu utrmáčenému muži, protože ten si taky nepřijel pro nic jiného než pro kus šumavské nádhery, křičí na něj a lomcuje oknem, ale řetěz je příliš krátký, neotevře okno na víc než dva centimetry, takže mu do pokoje proudí alespoň trochu vzduchu a hlasy dětí, které se mu k jeho mříži někdy chodí smát.

Dore, zase meleš nesmysly a ještě k tomu víme, že jsi nebezpečnej...

... a proto si s náma nehraješ...

... a taky už nebudeš, všichni víme, proč tě táta do světničky zamknul.

Dore, jen si pokřikuj...

... jen si povídej...

... patříš za mříže.

Když Dor křičí v noci, chodí pak sousedi za jeho tátou, jestli by ten řetěz nemohl utáhnout ještě víc, protože Dor je vytrhuje ze sna.

Na stole leží motýl, roztažená křídla, bez pohybu. Za dveřmi se ozývá maminčin hlas, že ven teď rozhodně nepůjde, a ať si lehne a odpočívá. Ať se zklidní, když je teď ve Vltavici tak vzácná návštěva, pan fotograf z Krumlova, a Dor přivírá oči, hladí mrtvolku a křičí na matku, ať pánovi aspoň vzkáže, ať toho nafotí co nejvíc.

„Protože už brzo tady nebude vůbec nic. Matko, řekněte mu to, ať nafotí všechno, barák po baráku, ať z toho aspoň něco zůstane. Matko, jděte za ním!“

A máma stojí za dveřmi, tiskne kliku, kdyby s ní Dor zase lomcoval. Nejde ven, nechce se ukazovat po vsi, zase by po ní všichni koukali, když to na Dora přišlo, když Dor zase řádí.

Ani neví, co ji na ní zaujalo – snad účes, protože ta ženská vypadá, jako by právě vyšla od holiče, ale dojídá po lidech v bufetu – než si jí všimnou a vykážou ji. Ema stojí nad dršťkovou polévkou, do automatu v Družbě chodila už jako malá holka, na vlašák nebo ruské vejce – je to nostalgie, tyhle bufety dnes vsedě a kdysi na stojáka.

Píše Agáta, že se zdrží v práci, Ema posílá palec nahoru, naučila se neodpovídat, stačí dát palec nebo srdíčko a holky vědí, že si zprávu přečetla. Chce napsat ještě Petře, ale nemůže se soustředit – ta ženská s účesem vyfoukaným, jako by právě šla od Milana Kotlára, nabírá knedlíkem v ruce omáčku jako lžící. A je to určitě ona – tolik let ji neviděla!

Občas na ni myslí, a teď ji tu má. Ztrhanou, zbědovanou a hladovou. Ema sleduje Lenku, jak futruje zbytky od oběda, ztracená za zády hostů, kteří s tácem v ruce diktují, na co mají chuť a o co se nakonec taky rozdělí, protože na každém talíři zbyde něco, co se dá obtáhnout aspoň kouskem chleba.

Píše Petře, na co by měla večer chuť, když se Agáta zdrží v práci, ale Petra stejně odpoví až večer, protože mívá telefon někde hluboko v kabelce, a Ema má chuť na suši, takže dneska bude suši, protože to se taky nemusí sníst dneska ani zítra, kdyby se Agáta někde hned po práci stavila na jídlo a Petra nechtěla jíst s mámou, kdo ví, jaké

mají plány, od operace je hodně zamlklá. Ema neví, jestli se dneska vůbec uvidí. Ale suší je dobrá volba, pro Emu, už ne tolik pro dámu s vyfoukanými vlasy, ta určitě radši omáčky a polívky, je to stará škola, vychovaná knedlíky a polévkami, hustými vývary, které vařily babičky, ta ještě starší škola, která vařit uměla, protože se nedokázala realizovat jinde než v ložnici a kuchyni. A Ema si vzpomene na sklenice, ve kterých Lenčina máma nosila domů zbytky z kuchyně, pracovala v hotelu, ano, bydlely ve starém činžáku vedle stavební průmyslovky, ano, ve třetím patře bez výtahu, alespoň z té doby si ji Ema pamatuje. Chodily spolu do Družby? Ne, spíš se potkávaly v mlíčňáku. To byl jejich rajón.

Je to tak dávno, co se přátelily.

Co se vídaly v Budějovicích i Dolní Vltavici.

Lenka Sedláčková, to jméno dnes Emě zní jako pramen vody, ještě než se promění v mohutnou řeku.

Nekomplikovaně, lehce, ale možná jenom proto, že má Lenku spojenou s tou dobou, kdy bylo všechno jednoduché, jasné, s Lenkou se vídala tenkrát, než se to všechno tak divně zamotalo.

Ema sem chodí, protože bufet v Družbě je vzpomínka na dětství. Chodívala sem s mámou i s tátou. S bráchou. Sama. Občas ji to přepadne, stesk po tom, co už není. Nad rychlou svačinou to umí setřást – narovnat záda, přijmout, že jí se to nakonec povedlo. Dvě dcery, dům. Když nechce, neusíná sama. Ema je ten typ ženské, která upoutá pozornost už ve dveřích: je vyšší, ale ne zas tolik, aby přechnívala, nese se s lehkostí, přestože široké nohavice kalhot nepatrně naznačují, že se jí boky v posledních letech žensky zakulatily, ale stejně působí vyváženě. K ženě jejího věku a elegance lidé rádi přidávají slovo „udržovaná“, Ema by ale spíš řekla, že žena jejího věku už přesně ví, co si může dovolit ukázat.

Lenka Sedláčková nad talířem svíčkové lavíruje se zubní protézou, má klapačky, to by Emu nenapadlo. Talíř je bílý, knedlíkem smazala poslední zbytky omáčky. Ema přemýšlí, jestli má nechat kus své polévky: cítí se syta, oči by jedly, ale stejně už má dost – a Lenka si třeba dá i z jejího talíře. Jestli má náhradní zuby, nebude na ulici dlouho – bude to příběh exekuce nebo nešťastné lásky, zrovna včera četla na Danielově webu o chlapovi, který si rok dopisoval se Sandrou Bullock, tahle oscarová herečka si ho sama vyhlédla na sociálních sítích, sedmdesátiletého chlapíka z Prahy, moc si přála, aby prodal svůj byt a poslal peníze na její účet, protože teprve pak může začít láska jako z hollywoodského filmu, a ten zamilovaný blázen se skutečně zbavil všeho, co mohl, a domněle Sandře Bullock teď hrozí osm let vězení, protože nepřiletěla a nenaplnila mužův život láskou, neprovdala se za něj, jak slibovala, a chlap skončil na ulici, s kartáčkem na zuby, pár kusy oblečení a taky třeba umělým chrupem, tím posledním, co mu v životě zbylo.

Třeba i Lenka k té protéze měla ještě nedávno kelímek a k němu umyvadlo, k umyvadlu koupelnu a k ní celý byt, sousedy z obou stran, výtah, klíče od kolárny i od sousedky, která léto tráví na chalupě a je potřeba jí zalévat kytky, v kalendáři křížky vyznačující týden, kdy uklízí schody ze třetího do druhého patra a kdy chodbu v přízemí, třeba tohle všechno ještě nedávno tvořilo její svět, anebo to bylo úplně jinak.

Tulačka laboruje nad svými zuby, nejspíš jí při jídle vypadly. Nahlíží do falešných dásní a pak z nich vysaje omáčku, jako by do sebe házela panáka vodky.

Ema ví, že teď už dojedla.

Myslí na suši a holky večer doma.

Dor byl vymodlené dítě. Maminka na něj čekala tak dlouho, že už její vrstevnice začínaly strojit dětem svatby a odcházet na vejměnek. Dorova matka stále čekala. A když se jí pak v noci zjevil Jan Nepomucký a ona viděla ve hvězdách nad jeho hlavou pět symbolů, vnímala to jako znamení. Poslechla, protože tak byla vychovávána od dětství – v absolutní důvěře, že našla cestu k dítěti. Hned ráno vstoupila nahá do studánky, aby očistila své tělo. Dopoledne pokropila zemi krví holouběte, aby uhasila žízeň po novém životě. V čase oběda šeptala pod pařezy a do liščích nor, aby vyřídily houbám, že její dítě už může přijít. Odpoledne zorala pluhem kus pole, aby dobře rodila. A nakonec těsně před soumrakem obětovala zemi napodobeninu chlapce z vosku – aby se jí narodil Dor.

Během jediného dne.

Unavená, utrmácená.

Proběhla pak ještě meze, aby z nich vyhnala duše nenarozených dětí, aby tu udělaly místo pro její miminko.

Někdo říká, že je Dor jiný, protože se narodil staré matce, ten rok jí bylo čtyřicet. Jen ona ví, že je to proto, že voskovou figurku nezakopala do země, ale věnovala řece – byla na nějaké kopání jámy už příliš unavená, zmožená, myslela, že takhle to stačí. Za chyby se platí. Kdyby přece jen...

Bylo to rok před návštěvou císaře pána v Dolní Vltavici.

Dor se narodil mrtvý. Když porodní bába Leichtnerka chlapce vytáhla, držela ho v náruči a něco mu šeptala, omývala ho svými slzami a otírala potem, protože věděla, jak moc je Dor pro rodinu a celou ves důležitý – že další šance už nepříjde. Modlila se k Panence Marii a Janu Nepomuckému, jako všichni v tomhle kraji, snad s ním handlovala. Vyměnila za život toho uzlíčku kus svých vlastních roků. A dneska už stůně, konec se blíží.

Stihla si vychovat následnici, k porodům tak chodí už jen ve chvíli, kdy její mladší a vitálnější kolegyně prožívá ten zázrak někde na samotách a věc nesnese odkladu – ale tenkrát ležel Dor nehybně v jejích rukou a bába jednala. Věděla, že v domě nesmí zůstat jediný zamčený zámek, že každý uzel musí být rozvázaný, aby byl porod úspěšný. Radovala se, že se neženou bouřkové mraky, protože v nich bydlí nekřtěňátka – a ona tu teď jedno držela v rukou a odmítala se ho vzdát.

Šeptala mu do ucha modlitbu...

... a Dor se pohnul.

Matka taky handlovala, aby tu Dor mohl zůstat. Na rok pak přišla o hlas. Byla to ta nejmenší oběť, jakou mohla dát. Prosila a žadonila, aby tady Dor zůstal, aby do domu vstoupila radost. Když pak bába Leichtnerka ten příběh vyprávěla otci, přijal manželčino mlčení docela přirozeně: věděl, že nic není zadarmo a že za dobré věci se neplatí zlatem, ale bolestí. Nikdo z nich netušil, že Dor je docela jiné dítě. Protože už jednou zemřel, k smrti má celý život blízko.

Skoro denně se topí – Leichtnerka říká, že je to proto, že se napil plodové vody – celý zmodrá, nemůže se nadechnout. Matka si myslí, že je to proto, že ho kdysi nechala plavat. Kdo ví. Dor máchá rukama, a když

otevře ústa, jako by jen polykal vodu všude kolem. Kope nohama, tuhle ušlapal housata, tolik toužil vidět mladé, když to na něj přišlo, a maminka ho pak převlékla a uložila do postele, aby se prospal, vždycky potom spí. Vždycky potom vypadá jako mrtvý, jako by se skutečně utopil. A Dor bolestivou smrt zažívá, znovu umírá, aby pokaždé znovu otevřel oči. Pálí ho na prsou, protože polykal vodu, znovu toužil po životě a zase o něj přišel – jako už tolikrát ve sklepě, ve světnici nebo venku.

A pak říká ty divné věci.

Co viděl.

Co slyšel.

Co zažil.

Kdysi ho brali vážně. Ale jenom chvíli, bylo pak jednodušší mávnout rukou a smát se bláznivému klukovi. Tady všude bude už brzy voda. Ještě je čas odejít. Zachránit sebe i majetek. Ale doma není nikdo prorokem. Možná by mu naslouchali, kdyby to nebyl Dor. Kdyby ho nemuseli držet dál od všech – kdyby se mu děti nechodily smát.

Dor za oknem...

... a okno na řetízku.

Dva centimetry světa mezi oknem a rámem.

Dor jako pes u boudy, ale i ten někdy sebere veškerou sílu a běhá po vsi i se svým domkem.

Potřeboval by křídla – na chvíli se stát motýlem, zamávat a zmizet. Jenže Dor ví, jak to končí. Moc dobře ví, jak končí motýli, když prolétnou škvírou v okně, ale netrápí je dlouho, smrt je jen branou do jiného prostoru, zato bolest je energie, která se na světě nahromadí, nemizí, vyčkává.

Sleduje fotografa, jak si ho odchyťávají sousedé – vyvedou i koně a krávu z maštale, chtějí se fotit s nimi. Ukázat se. Dor je spokojený: to nebude jen pár záběrů na pohlednice, ale spousta rodinných fotek před domy

a statky, památky na život v Dolní Vltavici. Krejčová si nechala vynést svůj litinový šicí stroj, pumpař skládá výrobky před vrata – nastala chvíle holedbání: králi korunu, malíři do rukou štětec, pekaři alespoň ošatku s tím nejpěknějším chlebem. Taky by se chtěl vyfotografovat s rodiči, mají vůbec fotku svého domu?

Volá zase matku, ale ta dělá, že ho neslyší – Dor křičí, ať pozve fotografa domů, ale matka zametá dvůr – v jiných domech se o dvůr starají děti, jednou týdně všechno smést, ze strany na stranu, tady mají Dora, tak veškerou práci zastanou sami – a na dvoře je to od něj taky o něco dál, matka bývá venku ráda.

Taky měla ten nápad – pozvat fotografa před dům, postavit se k vratům, jak to dělávají všichni. Otevřela truhlu a vytáhla na chvíli své nejlepší šaty – ty, ve kterých se vdávala a pak si je upravila na křtiny, když nesli Dora do kostela. Musela by si je trochu zapošíť, aby na ní moc nevisely, vešla by se do nich. Dora by nechala v krátkých kalhotách, v košili. Muže v nedělním.

Přečesala by si své krásné dlouhé vlasy: rostou jí od Dorova narození, ani jednou je nestříhala, pro jistotu.

Měli by svou první společnou fotku – chodila by se na ni dívat v noci, jako sedává nad Dorem, když spí – vypadá jako anděl. Svítila by si na tu fotku, když je v domě ticho. A snad by to Dor i chvíli vydržel, snad by se nehýbal.

Jenže matka se bojí výsledku. Přesně ví, co by fotografie ukázala. Mezi mužem a ženou by na fotografii stál motýl. S kresbou na tmavé hrudi, který připomíná umrlčí lebku.

Dor, jejich malý smrtihlav.

Agáta psala, ať na ni Ema nečeká, že se uvidí zítra. Petra si zprávu nepřečetla vůbec. Ema sedí ve vile a otevírá druhou krabičku suši. Má chuť na víno, ale sama si láhev neotevře, vždycky pije jen s někým. Víno většinou otevírá Agáta – té samotářské pití nevadí, Ema to ví, pije víc, než by měla, a tuší to i Agáta, prázdné láhve přimíchává do směsného odpadu, aby skla nebylo tolik, aby její večerní popíjení nebylo tolik na očích. Když zavítá do Eminy kuchyně, dávají si spolu obyčejně jednu skleničku. Ale Agáta teď chodí málo, a tak neotevřená láhev leží už pár dní v Emině lednici.

Mají toho hodně, říká si Ema. Petra v pojišťovně, Agáta v malé eventové agentuře, kde koordinuje svatby, teambuildingy, dětské dny. Je pořád mezi lidmi, od akce k akci, a tak za sebou večer ráda zavírá dveře. V práci je pořád – zvedá telefon o víkendech, po večerech odpovídá na maily. Moc si nestěžuje, jen občas to na ni přijde: někdy se to navrhne a pak to slíznou všichni. Taký proto nemívá Ema v lednici víc než jedno víno.

Poslední dobou se s holkami vídá o něco méně. Napadlo ji, jestli se jí Petra s Agátou nevyhýbají. Rychle tu myšlenku zažene. Je to právě tak, jak to má být. Mají se rády. Vždycky měly. A koupě toho domu byl jejich společný nápad.

Možná Emin splněný sen.